De Amerikaanse hondsvis: een kleine exoot met groot aanpassingsvermogen

Annika van Dam, Sportvisunie

De Amerikaanse hondsvis is een invasieve exoot die zich inmiddels stevig heeft weten te vestigen in Nederland. De soort wordt hier al sinds 1920 waargenomen en duikt tijdens visserijkundig onderzoek van de Sportvisunie vooral op in vennen.

Herkomst

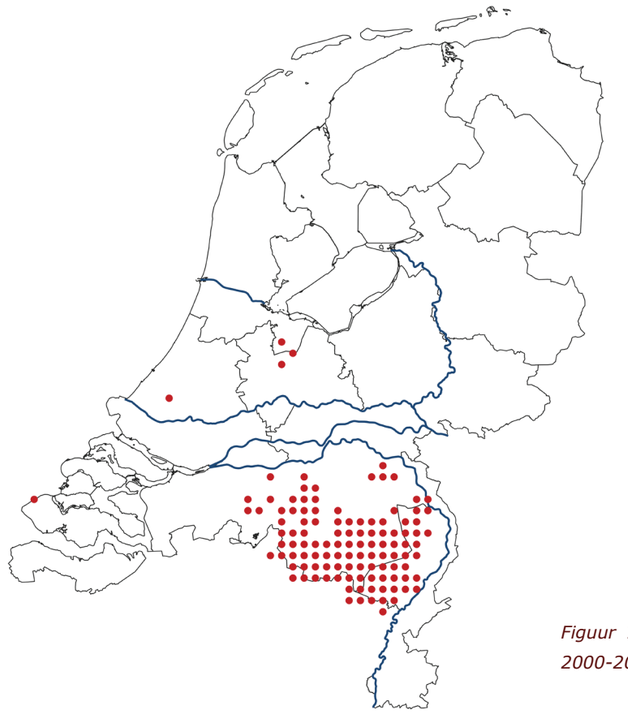
De Amerikaanse hondsvis (*Umbra pygmaea*) komt van oorsprong voor in een klein gebied langs de oostkust van de Verenigde Staten. Omdat de soort goed gedijt in koudwateraquaria, werd zij eind 19e eeuw naar West-Europa geïmporteerd. Sindsdien heeft de soort zich op verschillende plekken weten te vestigen.

Kort maar krachtig

De Amerikaanse hondsvis is een klein visje. Hij wordt maximaal ongeveer 14 centimeter, maar beschikt over bijzondere eigenschappen. De soort verdraagt sterke verzuring en weet te overleven in erg zuur water, tot rond pH 3,0. Daarnaast kan hij ook zeer lage zuurstofgehalten overleven, tot wel minder dan 1 mg/L. In zulke omstandigheden gebruikt deze vis zijn zwemblaas om zuurstof in het bloed op te nemen. Naast deze tolerantie voor verzuring en lage zuurstofgehalten is deze exoot ook bestand tegen grote temperatuurschommelingen en tijdelijke droogval. De Amerikaanse hondsvis wordt vooral aangetroffen in Noord-Brabant en Limburg, met name in vennen en in zure wateren in hoogveengebieden. De soort kan daar enorme dichtheden bereiken en vormt een belangrijke bedreiging voor daar voorkomende en deels zeldzame amfibieënsoorten en macrofauna.

Figuur 1. Amerikaanse hondsvis. (Foto: Jelger Herder, RAVON)

Figuur 2. Verspreiding van de Amerikaanse hondsvis, 2000-2025. (Bron: NDFF Verspreidingsatlas)

Herkennen en melden

De Amerikaanse hondsvis is een bruinachtige vis met donkere vlekken en te herkennen aan een enigszins gedrongen bouw, stompe kop met bovenstandige bek en de bolronde vinnen. Met name de rugvin, die opvallend ver naar achteren op het lichaam staat, is kenmerkend. Dit maakt dat deze soort vrijwel niet te verwarren is met andere vissen in Nederland. Kom je de Amerikaanse hondsvis tegen? Meld hem dan via Waarneming.nl of Telmee.nl.

Verder lezen

Kranenbarg, J, J.E. Herder, W.A.M., van Emmerik & M. Groen (red.), 2022. Visatlas van Nederland. Stichting RAVON, Sportvisserij Nederland en Noordboek, Gorredijk.

Spikmans, F. & M. Scheepens, 2018. Venherstel voor amfibieën gedwarsboomd door Amerikaanse hondsvis. RAVON 20(4): 68-72. Klik hier.

Verreycken, H., C. Geeraerts, C. Duvivier & C. Belpaire, 2010. Present status of the North American Umbra pygmaea (DeKay, 1842) (eastern mudminnow) in Flanders (Belgium) and in Europe. Aquatic Invasions 5(1): 83-96. Klik hier.